

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123205026
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Pella
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7123205026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Pella a členov senátu JUDr. Slávky Maruščákovej a JUDr. Františka Čisovského, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., sídlo: Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený advokátskou kanceláriou: ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o., sídlo: ul. A. XX, XXX XX B. - C. D. E. C., IČO: 45 946 868, proti žalovanému: F. G., narodený: XX.XX.XXXX, bytom: B. D. XXXX/X, XXX XX B. – sídlisko KVP, o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Košice č. k. 43Odi/2/2023 – 109 zo dňa 12. septembra 2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok Mestského súdu Košice, č.k. 43Odi/2/2023-109 zo dňa 12. septembra 2023.
- II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 43Odi/2/2023 – 109 zo dňa 12. septembra 2023 (ďalej aj „rozsudok“) rozhodol tak, že súd žalobu zamietá (výrok I.) a žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý je povinný nahradiť žalobca (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia oddĺženia žalovaného v zmysle uznesenia Okresného súdu Košice I, sp. zn. 30Odk/91/2021 zo dňa 14.05.2021, ktorým súd zbavil žalovaného všetkých dlhov v rozsahu, v akom neboli uspokojené v konkurze.

2.1. Žalobca v žalobe dôvodil, že je veriteľom žalovaného dlžníka a bol oddĺžením žalovaného priamo dotknutý, teda je aktívne vecne legitimovaným subjektom. Právny vzťah medzi stranami sporu sa zakladá Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13. júna 2017 (medzi: Poštová banka, a. s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom). Záväzok medzi postupcom a žalovaným podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok vznikol na základe Zmluvy o úvere č. 1365694030. Dňa 12. augusta 2021 správca majetku úpadcu v súlade s ustanovením § 167v ods. 1 ZKR oznámil, že konkurzná podstata v právnej veci žalovaného nepokryje náklady konkurzu. Oznámením v Obchodnom vestníku bol konkurz zrušený.

2.2. Zrušenia oddĺženia žalovaného sa domáha z nasledovných dôvodov: žalovaný nemal pri oddĺžení poctivý zámer podľa ustanovenia § 166g ods. 1 ZKR; zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh podľa ustanovenia § 166g ods. 2 písm. e) ZKR; v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť podľa ustanovenia § 166g ods. 2 písm. f) ZKR; zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že pri preberaní záväzkov sa spoliehal na to, že svoje dlhy bude riešiť konkurzom alebo splátkovým kalendárom podľa ustanovenia

§ 166g ods. 2 písm. g) ZKR; zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa podľa ustanovenia § 166g ods. 2 písm. h) ZKR.

2.3. Žalobca mal za to, že zo správania sa žalovaného po podaní návrhu nie je možné vyvodiť, že by mal úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností tak, ako to vyplýva z návrhu na vyhlásenie konkurzu. Žalovaný neprejavil záujem svoj dlh so žalobcom po oddlžení jeho osoby riešiť (v medziach svojich možností a schopností) ani napriek tomu, že v danom čase žalovaný disponoval celým svojim mesačným príjmom. K uvedenému žalovaný nepristúpil ani po zaslaní písomnej výzvy žalobcu na preukázanie poctivého zámeru žalovaného zo dňa 25. novembra 2022, v ktorej žalobca žalovaného (i) vyzval na plnenie jeho záväzku, a súčasne (ii) žalovaného výslovne upozornil na nevyhnutnosť preukázania poctivého zámeru žalovaného po oddlžení, ako aj na (iii) možnosť domáhania sa zrušenia oddlżenia pre nepoctivý zámer dlžníka cestou súdu. Skutočnosť, že žalovaný v čase pred oddlžením jeho osoby disponoval príjmom postačujúcim na postupnú úhradu jeho záväzkov žalobca vyvodzuje už len zo skutočností, že žalovaný pred oddlžením jeho osoby uskutočnil v prospech žalobcu viaceré platby na úhradu svojho záväzku, ktoré sa pohybovali v neopomenuteľne vysokých sumách: dňa 03.01.2020 suma vo výške 200 Eur, dňa 04.02.2020 suma vo výške 200 Eur, dňa 22.07.2020 suma vo výške 300 Eur, dňa 22.09.2020 suma vo výške 300 Eur, dňa 03.11.2020 suma vo výške 200 Eur, dňa 26.11.2020 suma vo výške 200 Eur, dňa 22.01.2021 suma vo výške 70 Eur, dňa 24.02.2021 suma vo výške 30 Eur a dňa 25.03.2021 suma vo výške 130 Eur. Výška vyššie uvedených platieb odôvodňuje vážne obavy žalobcu o tom, že žalovaný využil inštitút oddlżenia zákonne rozporným spôsobom.

2.4. Pokiaľ ide o platobnú neschopnosť žalovaného, žalobca uviedol, že žalovaný tesne pred podaním návrhu pravidelne uhrádzal svoj dlh, z čoho vyplýva, že disponoval a naďalej disponuje pravidelným mesačným príjmom v dostatočnej výške, aby aj naďalej uhrádzal svoje dlhy voči veriteľom. Žalovaný nebol a ani nemohol byť v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu platobne neschopný. V prípade, ak by na strane žalovaného existoval skutočný záujem splniť si svoje záväzky, tieto by uhradil aspoň čiastočne, resp. aspoň v minimálnom rozsahu. Tak ako je uvedené vyššie, v prípade, ak by žalovaný mal poctivý zámer, a teda nebolo v jeho úmysle využiť benefity inštitútu oddlżenia na úkor svojich veriteľov, tento by svojho veriteľa aspoň kontaktoval, a takýmto spôsobom prejavil záujem na usporiadaní svojich záväzkov. Skutočnosť, že žalovaný napriek tomu neposkytol žalobcovi žiadne plnenie, ani iným spôsobom neprejavil svoj záujem o usporiadanie vzájomných vzťahov, len preukazuje nepoctivý zámer na jeho strane. Uvedeným konaním dochádza k úmyselnému zneužitiu inštitútu oddlżenia žalovaným. Takéto zneužitie oddlżenia je zároveň bezprecedentným zásahom do vlastníckeho práva žalobcu, nakoľko zbavuje veriteľa možnosti byť uspokojený zo svojej pohľadávky bez akejkoľvek náhrady; takéto konanie nemôže požívať právnu ochranu.

2.5. Podľa ustáleného názoru najvyšších súdnych autorít je platobnú neschopnosť nutné považovať za stav, kedy dlžník nie je objektívne schopný uhrádzať svoje záväzky, a to ani v minimálnom rozsahu. Ide o stav objektívny a trvalý. Za platobnú neschopnosť nemožno považovať stav, kedy dlžník svojvoľne odmieta hradiť svoj dlh, alebo dlžník nie je ochotný svoje záväzky hradiť. Obdobne, za stav platobnej neschopnosti sa nepovažuje situácia, kedy dlžník nie je schopný hradiť svoje záväzky len prechodne, resp. prípad, kedy sa dlžník len nazdáva alebo je presvedčený, že tieto nie je schopný uhrádzať, aj keď reálny stav je v skutočnosti iný. Žalobca považuje za nesprávne len na základe nepreukázaného vyhlásenia dlžníka hovoriť o jeho platobnej neschopnosti. Naopak, podľa žalobcu je nevyhnutné preskúmať a dostatočným spôsobom preveriť skutočnú majetkovú situáciu dlžníka v čase pred a po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok. V prípade ak dlžník platobne neschopný nie je a podaním vyhlásenia o platobnej neschopnosti vyvolá účinky spojené s týmto vyhlásením a konštruje taký stav, kedy je konkurzný súd povinný nahliadať na dlžníka, bez ďalšieho, ako na platobne neschopného, má žalobca za to, že dlžník sa sám a úmyselne privedie do platobnej neschopnosti. Poukázal aj na viaceré relevantné súdne rozhodnutia: rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 36Odi/1/2019 zo dňa 6.11.2019, rozsudok Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 80Odi/1/2018 zo dňa 18.10.2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4.12.2020, sp. zn. 3CoKR/23/2020, ktorým došlo k potvrdeniu rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 36Odi/2/2019-85 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 2Odi/2/2021- 77 zo dňa 7.10.2021 a tiež na dôvodovú správu k ZKR zo dňa 21.9.2016.

3. Žalovaný sa na výzvu súdu prvej inštancie k žalobe nevyjadril.

4. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súdom prvej inštancie bol k súdnemu spisu pripojený spis sp. zn. 30OdK/91/2021. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že v období od 07/2021 až 11/2021 predstavoval vymeriavací základ žalovaného sumu v rozpätí od 837,28 Eur do 1.467,64 Eur, úhrnná výška starobného a vdoveckého dôchodku predstavovala sumu 1.190,10 Eur, vymeriavací základ za obdobie 04/2021 až 06/2021 bol v rozpätí od 865,92 Eur do 1.431,68 Eur a za obdobie od 06/2020 do 11/2020 v rozpätí od 1.093,34 Eur do 1.833,83 Eur. Z vyjadrenia Daňového úradu Košice zo dňa 10.07.2023 vyplynulo, že žalovaný nemal registráciu na daň z príjmov fyzickej osoby ani inej dani. Poukázal na to, že žalobca na pojednávaní vo veci odkázal na právny názor NS SR vyjadrený v rozsudku sp. zn. 1Obdo/74/2021 zo dňa 20.10.2022, z ktorého vyplýva, že je povinnosťou dlžníka preukázať poctivý zámer na základe jeho správania sa po podaní návrhu na oddĺženie a je nositeľom dôkazného bremena. Žalovaný na ústnom pojednávaní uviedol, že v žiadnom smere nešlo v konaní o oddĺžení o jeho nepoctivý zámer, nič zo svojho majetku nezatajil, autá kupoval na svoje meno a uhrádzal svoje záväzky tak ako vedel, niekedy po 50 - 70 Eur. Zároveň uviedol, že za účelom úhrady záväzkov došlo z jeho strany aj k predaju bytu, z výťažku ktorého boli uhradené záväzky na nájomnom a niektoré úvery. Žalovaný tiež uviedol, že v čase oddĺženia platil podnájom vo výške 600 Eur mesačne, v čase keď navštívil Centrum právnej pomoci, už nemal financie skoro na nič. Na ulici B. už nebýva skoro 10 rokov, ale platí na uvedenej adrese za smetie, lebo tam má vedený trvalý pobyt na doručovanie poštových zásielok. Uviedol tiež, že záväzky, ktoré mal vznikli za dlhé obdobie, mal chorú manželku, ktorá 3x do týždňa navštevovala dialyzačné centrum. Finančne podporoval aj svoje deti. Uviedol, že niektorý z veriteľov mu ponúkol úhradu dlhov v splátkach, avšak nemal financie ani na tieto splátky. Potvrdil, že súčasný príjem má vo výške 1.150 Eur, avšak ohľadom starobného dôchodku bol tento na začiatku vo výške 800 Eur. Žalovaný potvrdil, že dostal list od žalobcu, aj na neho reagoval, na pojednávaní však uvedený list nemal. Za oddĺženie žalovaný zaplatil Centru právnej pomoci sumu vo výške 500 Eur a naďalej platí centru platbu vo výške 15 Eur mesačne. V súčasnosti býva sám v trojizbovom byte v podnájme. V jeho schopnostiach by bolo možné platiť sumu vo výške 50 Eur mesačne. Súd na pojednávaní oboznámil sporové strany s obsahom spisu 30OdK/91/2021, z ktorého vyplýva, že žalovaný má základné vzdelanie ukončené v roku 1971, je vdovec, poberá starobný a vdovský dôchodok, dlhy uvádzal voči H. I., H. I., D., E. E., mestu Košice, ktorí predstavujú aj zoznam veriteľov. Z uvedeného spisu bolo zistené, že mal aj exekúciu vedenú pod sp. zn. 21Ek/781/2019 na sumu vo výške 2.129,84 Eur voči oprávnenému - ČSOB. Nevlastní hnutelný majetok, motorové vozidlá Honda Civic, rok výroby 1997, Kia Magentis 2000, Škoda Octavia 2001 v nízkych hodnotách 100 - 600 Eur. V roku 2019 mal pracovný pomer v spoločnosti STOPING s.r.o.. Súd mal so žalobcom predložený dôkaz, Zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2017 preukázané, že žalobca nadobudol voči žalovanému pohľadávky vyčíslené ku dňu 8.6.2017. V zmysle prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok predstavovala pohľadávka Poštovej banky, a. s. voči žalovanému v čase postúpenia sumu vo výške 4.699,55 Eur (istina) a úroky vo výške 2.575,48 Eur. Z registra úpadcov bolo preukázané, že v konaní o oddĺžení žalovaného pohľadávka žalobcu prihlásená nebola.

4.1. Po právnej stránke súd vec posúdil podľa § 3 ods. 2 tretia veta, § 166 ods. 1 a 3, § 166f ods. 1, 2, a 4, § 166g ods. 1, 2 a 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 292 a 296 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

4.2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že platobná neschopnosť dlžníka bola posudzovaná v konaní o oddĺžení žalovaného sp. zn. 30OdK/91/2021, a to v zmysle ustanovenia § 166 a nasl. ZKR. Ako to vyplynulo z vyššie uvedeného spisu, v Obchodnom vestníku č. 155/2021 zo dňa 12.08.2021 bola uverejnená informácia o tom, že vzhľadom na to, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, sa konkurz končí. Žalovaný ako to vyplynulo zo spisu týkajúceho sa oddĺženia jeho osoby ako aj výpovede na ústnom pojednávaní dňa 12.9.2023 uviedol v konaní o oddĺžení pravdivé údaje, správcovi poskytol súčinnosť, úmyselne sa nepríviedol do platobnej neschopnosti, z jeho správania pred podaním návrhu nemožno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojich veriteľov, a to aj z toho dôvodu, že finančné prostriedky z predaja nehnuteľnosti v jeho vlastníctve použil na úhradu svojich dlhov. Z uvedeného vyplýva, že neboli naplnené zákonné predpoklady na posúdenie jeho konania v tom smere, aby vykazovali znaky nepoctivého zámeru v zmysle ustanovenia § 166g ods. 2 ZKR. Zároveň mal súd za preukázané, že konanie žalovaného vykazovalo znaky uvedené v ustanovení § 166g ods. 1 ZKR. S prihliadnutím na ustanovenie § 166g ods. 2 ZKR, ktorý obsahuje iba príkladný výpočet znakov

vykazovaných nepoctivý zámer dlžníka, bolo na konanie dlžníka možné aplikovať iba konanie uvedené pod písm. f), v zmysle ktorého dlžník nemá poctivý zámer, ak v čase podania návrhu nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť. Otázka platobnej schopnosti, resp. neschopnosti žalovaného bola vyriešená v konaní o oddlžení sp. zn. 30OdK/91/2021.

4.3. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že ako to vyplýva z ustanovenia § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s prihliadnutím na bod b) uvedeného ustanovenia, veriteľ nemôže previesť práva zo spotrebiteľskej zmluvy na tretiu osobu okrem prípadu, ak prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Z uvedeného vyplýva, že v čase podpísania Zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi žalobcom a Poštovou bankou a. s. ako postupcom mala byť postúpená pohľadávka voči žalovanému splatná. To znamená, že žalobca uvedenou Zmluvou o postúpení pohľadávky nadobudol splatnú pohľadávku voči žalovanému. Zo strany žalobcu nebola uvedená pohľadávka prihlásená v konaní o oddlžení, ktorá skutočnosť však nemá vplyv na uspokojenie neprihlásenej pohľadávky v zmysle ustanovenia § 166e ods. 2 ZKR, avšak v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu podľa štvrtej časti ZKR, ku dňu 3.5.2021 resp. ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného dňa 21.5.2021 bola pohľadávka postúpená na žalobcu premlčaná, a to podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. Žalobca nedisponoval voči žalovanému exekučným titulom vzťahujúcim sa na pohľadávku, ktorú nadobudol od postupcu v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky, a pre prípad zrušenia konkurzu pre nepoctivý zámer by musel žalovaný uplatniť svoje práva vyplývajúce z úhrady uvedenej pohľadávky žalobou na plnenie v zmysle ustanovenia § 137 písm. a) CSP. Uvedené konanie by muselo byť nevyhnutne posudzované ako spotrebiteľský spor, pričom v danom prípade by súd musel prihliadať na premlčanie práva na zaplatenie pohľadávky veriteľa. Zároveň v konaní nebolo zo strany žalobcu preukázané, aká bola výška pohľadávok veriteľov žalovaného, ktoré mal voči ostatným veriteľom uvedeným v zozname veriteľov uvedenými v konaní o oddlžení, v zozname veriteľov, ktorí prihlásili svoje pohľadávky v danom konkurznom konaní (ide o verejne prístupné údaje), pričom uvedená skutočnosť môže zásadným spôsobom ovplyvniť reálnu možnosť uhradiť zo strany žalovaného všetky svoje záväzky voči svojim veriteľom a to pri aplikácii ustanovenia § 166f ZKR, keďže zrušením oddlženia sa stáva oddlženie voči všetkým veriteľom neúčinné.

4.4. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal miernejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka, ktorý dosiahol iba základné vzdelanie, je v dôchodkovom veku - žalovaný má 66 rokov (§ 166g ods. 4 ZKR). Zároveň, aj napriek skutočnosti, že sám nepreukázal zdravotné problémy, ako to vyplynulo z jeho výpovede vážnymi zdravotnými problémami trpela dlhodobo jeho manželka. Súd nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie dokazovanie v konaní a ďalšie dôkazy navrhované žalobcom nepripustil.

4.5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že neúspešného žalobcu zaviazal na náhradu trov konania žalovanému v rozsahu 100 %.

5. Žalobca doručil v zákonom stanovenej lehote súdu prvej inštancie odvolanie proti obom výrokom rozsudku, ktoré oprel o odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci). Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5.1. Napadnutý rozsudok považuje za predčasný, nesprávny, svojvoľný a zmätočný, bez poskytnutia náležitého odôvodnenia, prekvapivý, nespravodlivo prenášajúci dôkazné bremeno na stranu odvolateľa, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci, z nedostatočne zisteného a nesprávne vyhodnoteného skutkového stavu veci. Súd svoje rozhodnutie založil na ničím nepreukázaných tvrdeniach žalovaného prezentovaných na pojednávaní dňa 12. septembra 2023 a jeho tvrdeniach obsiahnutých v konkurznom spise. Za účelom preukázania pravdivosti svojich tvrdení v konaní žalovaný nepredložil žiadne dôkazy.

5.2. Poukázal na to, že poctivý zámer dlžníka súd skúma iba v konaní o návrhu na zrušenie oddlženia pre nepoctivý zámer. V konkurznom konaní ani v konaní o určení splátkového kalendára súd poctivý zámer dlžníka neskúma. Predpokladom na možnosť uchádzať sa o oddlženie je platobná neschopnosť dlžníka, pričom ide o domnienku vyvrátiteľnú. Vyvrátená môže byť na začiatku konania samotným súdom („ex ante“ kontrola, pri ktorej súd vychádza len z vyhlásenia dlžníka podľa ustanovenia § 167a ods. 1

ZKR), alebo v rámci skúmania poctivého zámeru dlžníka na základe žaloby dotknutého veriteľa („ex post“ kontrola). Súd pri „ex ante“ kontrole nemá reálnu možnosť skúmať platobnú schopnosť (má k dispozícii len tvrdenia dlžníka a veriteľ v tom čase nemá o návrhu na oddĺženie žiadnu vedomosť, ktorému nič nebráni v konaní o oddĺženie uviesť neúplné/nepravdivé/zavádzajúce skutočnosti s cieľom využitia inštitútu oddĺženia). Z daného dôvodu je potom celý proces dokazovania nepoctivého zámeru na veriteľoch dlžníka, ktorí objektívne nedisponujú k tomu patriacimi procesnými oprávneniami. Poukázal na závery vyjadrené v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 4CoKR/27/2023 zo dňa 26. septembra 2023, v ktorom súd uviedol, že „Prehlásenie platobnej neschopnosti v návrhu na vyhlásenie konkurzu sa len predpokladá a v rámci návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vykonať žalobcom navrhnuté dokazovanie, a to práve aj za účelom potvrdenia, či žalovaná v rámci návrhu na vyhlásenie konkurzu uviedla pravdivé skutočnosti.“ Právny názor súdu prvej inštancie, že otázku platobnej schopnosti, resp. neschopnosti žalovaného nie je potrebné v konaní o zrušení oddĺženia pre nepoctivý zámer skúmať, považuje za nesprávne právne posúdenie.

5.3. Skutočnosti vážne spochybňujúce pravdivosť vyhlásenia žalovaného o jeho platobnej neschopnosti vyplývajú priamo z vykonaného dokazovania, a to z informácií poskytnutých zo strany Sociálnej poisťovne (v zmysle bodu 13. napadnutého rozsudku). V čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu žalovaného, žalovaný disponoval pravidelným mesačným príjmom, kedy vymeriavací základ opakovane presiahol sumu 1.400,- EUR, z ktorého podľa názoru odvolateľa bol schopný postupnej úhrady svojich záväzkov. Navyiac, záväzky žalovaného vznikli v čase, keď vykazoval príjem a bol zamestnaný (pred oddĺžením v roku 2019 v obchodnej spoločnosti STOPING s.r.o.). Súd prvej inštancie sa s uvádzanými skutočnosťami žiadnym spôsobom nevyšporiadal a tieto vo vzťahu k posúdeniu (ne)existencie poctivého zámeru žalovaného pri oddĺžení žiadnym spôsobom nevyhodnotil. V tomto smere preto žalobca považuje napádaný rozsudok za nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie sa tiež žiadnym spôsobom nevyšporiadal so skutočnosťou, že žalovaný v krátkom čase pred oddĺžením jeho osoby uhrádzal záväzok odvolateľa peňažnými sumami (na ktoré žalobca poukázal už v žalobe) a bez uvedenia akéhokoľvek ospravedlniteľného dôvodu so splácaním svojho záväzku prestal a rozhodol sa využiť inštitút oddĺženia konkurzom. Samotná výška týchto platieb podľa odvolateľa odôvodňuje vážne pochybnosti o tom, že žalovaný využil inštitút oddĺženia zákonne rozporným spôsobom.

5.4. V súvislosti s tvrdeniami žalovaného zachytenými na s. 4 zápisnice z pojednávania (týkajúcich sa príjmu, výdavkov, bývania) uviedol, že už len na základe uvedeného považuje vyhlásenie žalovaného o platobnej neschopnosti tvoriace prílohu návrhu na oddĺženie vyhlásením konkurzu za rozporné s objektívnou realitou. V konaní bolo preukázané, že žalovaný v čase podania návrhu na oddĺženie (ako aj súčasne) dosahuje pravidelný mesačný príjem presahujúci sumu 1.000,- EUR, že nemá iné než bežné výdavky a býva v prenajatom trojizbovom byte sám, to navyiac s laicky povedaným argumentom, že v menšom byte bývať nikdy nebude. Žalovaný na pojednávaní tiež viackrát uviedol, že záväzky je v súčasnej dobe schopný splácať. Podľa odvolateľa žalovaný objektívne mohol pristúpiť k viacerým krokom, ktorými by mohol znížiť svoje mesačné náklady, a teda pokračovať v riadnom splácaní svojich záväzkov, žalovaný sa rozhodol využiť právnu úpravu oddĺženia, a tým sa svojich záväzkov bezdôvodne úplne zbaviť. Akceptovanie tohto postupu by znamenalo závažný zásah do vlastníckych práv a právom chránených záujmov odvolateľa ako veriteľa žalovaného. V tejto súvislosti poukázal na nasledujúce právne názory: „Ak teda dlžník je schopný plniť splatnú pohľadávku veriteľa aspoň čiastočne, nie je však ochotný ju hradiť, nie je možné takého dlžníka považovať za platobne neschopného“ (rozhodnutie NS ČR v uznesení zo dňa 06. septembra 2005, sp. zn. 29Odo 236/2003); „Účelom inštitútu oddĺženia v žiadnom prípade nie je, ani nemôže byť, nedôvodná ochrana dlžníka pred jeho veriteľmi. Zákonodarca dlžníkovi týmto inštitútom neposkytuje možnosť zbaviť sa dlhov na úkor veriteľov. Naopak, účelom oddĺženia je dosiahnutie maximálnej možnej ochrany práv dlžníka na „slušný život“ a práva veriteľov na úhradu ich pohľadávok za situácie, keď dlžník pre mimoriadne nepriaznivú životnú a finančnú situáciu nie je schopný splácať svoje dlhy (spravidla voči viacerým) veriteľom a táto situácia má priamy a negatívny dopad na jeho osobný život, prípadne život jeho rodiny, ako aj na zabezpečovanie základných životných potrieb pre seba, prípadne svoju rodinu (osoby odkázané na jeho výživu a starostlivosť)“ (Rozsudok Krajského súdu v Bratislave so sp. zn. 3CoKR/23/2020 z 04.12.2020); „Súd z uvedených zistení konštatuje, že žalovanému záväzky vznikli v čase, keď žalovaný vykazoval príjem, z ktorého bolo možné záväzky vysporiadať. Žalovaný tak neučinil, neuviedol dôvody akceptovateľné pre takéto správanie, preto mu nepatrí ochrana voči veriteľom, ktorých poškodil a následne účelovo podal návrh na oddĺženie, aby sa tak zbavil svojich dlhov, aj napriek skutočnosti, že jeho príjem umožňoval a umožňuje splatenie

jeho záväzkov“ (Rozsudok Okresného súdu Bratislava I so sp. zn. 8Odi/1/2018-133 z 18. 10. 2018, právoplatné dňa 13. 12. 2018.).

5.5. Žalovaný v rámci svojho vyjadrenia uviedol, že pôvod vzniknutých záväzkov mal spočívať v nutnosti zabezpečovania starostlivosti o svoju dlhodobu chorú manželku. Za účelom úhrady vzniknutých záväzkov malo zo strany žalovaného prejsť k predaju nehnuteľnosti – bytu v jeho vlastníctve, pričom z nadobudnutého výťažku mali byť uhradené záväzky na nájomnom a niektoré úvery. Uvedené z pohľadu žalovaného zakladá dôvod nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR, keďže ide o konanie uprednostňujúce len určitých, vybraných veriteľov žalovaného. Zo strany žalovaného nedošlo k predloženiu žiadnych listinných dôkazov preukazujúcich uvádzané skutočnosti, preto právny zástupca odvolateľa navrhol doplnenie dokazovania, ktorý sa týkal všetkých súvisiacich a nepreukázaných tvrdení žalovaného a smeroval k preukázaniu pôvodu záväzkov žalovaného (nevyhnutnosť vynakladania značných finančných prostriedkov na starostlivosť o manželku), okolností predaja žalovaným spomínanej nehnuteľnosti a následného vyplatenia časti záväzkov žalovaného, okolností aktuálnych výdavkov a osobných pomerov žalovaného, či okolností žalovaným tvrdeného kontaktovania odvolateľa. Sám žalovaný prezentoval svoju schopnosť predložiť nájomnú zmluvu, z ktorej by vyplývala výška nájomného žalovaného. Z nahrávky z pojednávania vyplýva, že žalovaný by bol schopný predložiť aj dôkazy ohľadom nepriaznivého zdravotného stavu manželky a s tým súvisiacich výdavkov. Súd prvej inštancie tieto návrhy na doplnenie dokazovania bez poskytnutia akéhokoľvek odôvodnenia nepripustil. Žalovaný v rámci konania na súde prvej inštancie uviedol, že odvolateľa za účelom riešenia svojho dlhu kontaktoval, túto skutočnosť však žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalovaný v tejto súvislosti uviedol, že by bol potenciálne schopný svoje tvrdenie doložiť listinným dôkazom. Súd prvej inštancie však návrh odvolateľa na doplnenie dokazovania aj v tomto smere bezdôvodne nepripustil a vystačil si s nepodloženým tvrdením žalovaného. Nevykonaním navrhnutých dôkazov zo strany žalobcu došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní a k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Trvá na tom, že skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania preukazujú naplnenie skutkovej podstaty nepoctivého zámeru minimálne podľa ustanovenia § 166g ods. e), f) a h) ZKR. Ako nedostatočne odôvodnenú a nepreskúmateľnú považuje aj aplikáciu § 166g ods. 4 ZKR, keďže výlučne skutočnosť, že žalovaný je vyššieho veku a dosiahol „len základné vzdelanie“ bez všetkého neodôvodňuje aplikáciu tohto zákonného ustanovenia.

5.6. Predmetom konania o zrušenie oddĺženia dlžníka pre nepoctivý zámer nie je posudzovanie vymáhateľnosti, otázky premlčania, či existencie exekučného titulu dotknutého veriteľa dlžníka. Tieto okolnosti preto podľa žalobcu nemôžu tvoriť súčasť nosnej časti argumentácie súdu prvej inštancie. Tieto okolnosti neboli predmetom skúmania v rámci konania na súde prvej inštancie, a preto vôbec nie je zřejmé, na základe čoho súd k uvádzaným záverom dospel, resp. v čom vôbec vidí súd prvej inštancie súvis týchto skutočností k posúdeniu (ne)poctivého zámeru žalovaného pri oddĺžení. Právo iniciovať konanie o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer zákonodarca nepodmieňuje prihlásením pohľadávky dotknutého veriteľa do zoznamu pohľadávok, ani tým, či veriteľ disponuje alebo nedisponuje vymáhateľným exekučným titulom. Podľa ustanovenia § 166f ZKR je aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer dlžníka veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením. Otázka aktívnej vecnej legitimácie nebola zo strany žalovaného v rámci konania žiadnym spôsobom spochybňovaná. Súd prvej inštancie túto skutočnosť tiež neoznačil ako spornú v rámci predbežného právneho posúdenia veci, ani následne v rozhodnutí vo veci samej. Pre úplnosť uvádza, že voči žalovanému exekučným titulom disponuje, a to Platobným rozkazom Okresného súdu Košice II č.k. 15Csp/334/2017 - 47 zo dňa 10. júna 2019, právoplatný dňa 17. augusta 2019, ktoré spolu s doložkou právoplatnosti pripojil k podanému odvolaniu. Vzhľadom na prekvapivosť právneho názoru súdu prvej inštancie v tomto smere má za to, že predložený listinný dôkaz je prípustný, nakoľko tento odvolateľ bez vlastnej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Za rovnako zmätočný považuje právny názor súdu prvej inštancie, ktorým odvolateľovi vytýka neunesenie dôkazného bremena vo vzťahu k preukázaniu výšky pohľadávok ostatných veriteľov žalovaného. Z Registra úpadcov nevyplýva výška jednotlivých pohľadávok. Informáciu o výške jednotlivých záväzkov žalovaného je nutné považovať za informáciu, ktorú odvolateľ ako jeden z veriteľov nie je objektívne schopný získať.

6. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril napriek tomu, že mu odvolanie bolo riadne doručené.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou a proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné. Odvolanie bolo prejednané bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP, pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a ani si to nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Odvolanie prejednal podľa § 379 až § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vo výroku vecne správne, preto ho odvolací súd z nižšie uvedených dôvodov podľa § 387 CSP potvrdil.

8. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 CSP a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu.

9. Podľa § 365 (Odvolacie dôvody) ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je daný vtedy, ak je na strane súdu taký závažný procesný postup, ktorým sa strane znemožní realizácia tých jej procesných práv, ktoré jej CSP priznáva, a to v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom stanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Článok 48 ods. 2 Ústavy SR zakotvuje právo každého, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu vo veci konať. Ak fyzická, či právnická osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa stranou sporu so všetkými tomu zodpovedajúcimi právami, ale aj povinnosťami, ktoré z jej postavenia v konaní (žalobca, či žalovaný) vyplývajú (Nález Ústavného súdu II.ÚS 14/2001, II.ÚS 132/02, III.ÚS 171/2006). Podľa článku 6 ods. 1 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Ustálená judikatúra ESLP opakovane poukazuje na tzv. princíp rovnosti zbraní (spravodlivé súdne konania), t.j. aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície ako protistranu. Spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj možnosť procesných strán predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby v konaní uspeli, právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom a právo zúčastniť sa pojednávania a ako opakovane judikoval Ústavný súd SR, že súčasťou základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva zrozumiteľne odpoveď na všetky skutkové a právne otázky súvisiace s predmetom sporu.

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP predstavuje situáciu, keď súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal. Vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou a doménou súdu.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemali v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré

vyšli inak najavo z hľadiska závažnosti (dôležitosti) zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. CSP o vykonávaní dokazovania.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný vtedy, ak súd vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu). Použitie správneho ustanovenia ale neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo - povedané inak - posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona súd vychádzal.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Žalobca vo svojom odvolaní deklaroval odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP, pričom s ohľadom na nižšie uvedené je potrebné konštatovať, že uvedené odvolacie dôvody nie sú dané.

16. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje, že dôvody, ktoré viedli súd prvej inštancie k jeho rozhodnutiu, boli správne. Podľa zistenia odvolacieho súdu nie sú dané žiadne odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 CSP, ktoré by mohli prívodiť zmenu, prípadne zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Len na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého výroku uznesenia odvolací súd považuje za potrebné uviesť nižšie ďalšie dôvody vydaného rozhodnutia a jeho odvolaním napadnutého výroku.

17. Je potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že pred vyhlásením konkurzu konkurzný súd neskúma poctivý zámer dlžníka. Ten sa v konaní o oddlžení predpokladá na základe tvrdení žalobcu (§ 166g ods. 5 ZKR). Až ex post, v konaní o zrušení oddlženia, je možné osobou aktívne vecne legitimovanou domáhať sa zrušenia oddlženia v prípade, že sa preukáže, že dlžník nemal pri oddlžení poctivý zámer.

18. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom vyplýva (bod 32.), že súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že platobná neschopnosť dlžníka bola posudzovaná v konaní o oddlžení a že konanie žalovaného vykazovalo znaky poctivého zámeru. Z uvedených konštatácií súdu prvej inštancie však nemožno dospieť k záveru, že súd prvej inštancie mal za to, že v konaní o oddlžení bol (s konečnou platnosťou) preukázaný poctivý zámer a ďalej sa uvedeným posúdením nebude zaoberať. Podľa odvolacieho súdu, súd prvej inštancie len potvrdil, že pri povoľovaní oddlženia bola daná domnienka poctivého zámeru. Z bodu 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd v danej súvislosti vychádzal ako z obsahu súdneho spisu 30Odk/91/2021, ale aj z výpovedí žalovaného na pojednávaní dňa 12.9.2023, t.j. že poctivý, resp. nepoctivý zámer v konaní vyhodnocoval. Zo záverov súdu prvej inštancie vyjadrených v citovanom bode odôvodnenia možno vyvodiť, že zo žalobcom v žalobe tvrdených skutkových podstát nepoctivého zámeru, ako prichádzajúci do úvahy vyhodnotil len konanie podľa § 166g ods. 1 písm. f) ZKR. Je potrebné pripustiť, že záver (resp. formulácia), že otázka platobnej schopnosti, resp. neschopnosti bola vyriešená v konaní o oddlžení, nebol súdom prvej inštancie vhodne zvolený. Prípustný je podľa odvolacieho súdu výklad, že uvedeným mal súd prvej inštancie za to, že v prejednávanej veci nebolo možné prijať záver iný než ten, že platobná neschopnosť dlžníka bola preukázaná (tak ako to žalovaný deklaroval v oddlžovacom konaní).

19. Je potrebné prisvedčiť súdu prvej inštancie, že súd v konaní o zrušení oddlženia vychádza aj z podkladov, ktoré mal k dispozícii súd pri rozhodovaní o oddlžení dlžníka. Aj z uvedených podkladov vie súd posúdiť určité skutočnosti svedčiace o poctivom (alebo nepoctivom) zámere (uvedenie (ne)pravdivých údajov o majetku, o veriteľoch, uvedenie (ne)pravdivých dôležitých informácií zo strany dlžníka v návrhu). Súd však nemôže bez ďalšieho (na základe skutočností vyplývajúcich zo súdneho spisu týkajúceho sa povolenia oddlženia) len skonštatovať, že v konaní o oddlžení existoval poctivý zámer a tento už nie je potrebné skúmať v konaní o zrušení oddlženia.

20. Osobitnou otázkou v konaní o zrušenie oddlženia je dôkazné bremeno a jeho rozloženie. Odvolací súd zdôrazňuje, že aj v tomto konaní platia zásady týkajúce sa dokazovania v kontradiktórnom civilnom sporovom konaní (dokazovať je povinný každý, kto v konaní niečo tvrdí a aj žalovaný v rámci procesnej obrany musí znášať bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno). Úspech žaloby o zrušenie oddlženia je nevyhnutne spojený s unesením dôkazného bremena zo strany veriteľa o existencii nepoctivého zámeru dlžníka a unesením dôkazného bremena zo strany dlžníka v rámci svojej procesnej obrany (na preukázanie poctivého zámeru). Uvedenú otázku riešil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Obdo/74/2021 zo dňa 20.10.2022 a konštatoval, že „dôkazné bremeno spočíva na veriteľovi, ktorý v spore o zrušenie oddlženia pre nepoctivý zámer dlžníka musí preukázať, že dlžník nemal pri oddlžení poctivý zámer, pričom kritéria pre určenie nepoctivého zámeru sa týkajú najmä ekonomického správania dlžníka pred podaním návrhu na oddlžovacie konanie a po jeho podaní. Skutočnosť, že v spore o zrušenie oddlženia má dôkazné bremeno veriteľ, vyplýva aj z obsahu zákonného ustanovenia § 166f ods. 1 ZKR, v ktorom zákonodarca výslovne uviedol: „Veriteľ, ktorý bol dotknutý oddlžením, má právo domáhať sa zrušenia oddlženia návrhom na zrušenie oddlženia.... ak preukáže, že dlžník nemal pri oddlžení poctivý zámer“. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ je povinný uviesť konkrétne tvrdenia, prečo má za to, že dlžník nemal pri oddlžení poctivý zámer a svoje tvrdenia preukázať. V prvom rade teda súd v konaní o zrušenie oddlženia skúma splnenie tejto podmienky. Následne (v ďalšom kroku) však súd skúma aj preukázanie skutočností vylučujúcich žalované právo zo strany žalovaného (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/18/2022 zo dňa 31.1.2023). Ak teda žalovaný tvrdí, že mal poctivý zámer, musí uvedené tvrdenie aj preukázať.

21. Z obsahu odvolania možno vyvodit', že nosnou odvolacou argumentáciou boli námietky žalobcu o nevykonaní dostatočných dôkazov súdom prvej inštancie, ktorý sa podľa neho uspokojil s tvrdeniami žalovaného bez ich riadneho preukázania a to napriek tomu, že sám žalovaný bol podľa žalobcu ochotný niektoré skutočnosti preukázať.

22. Je pritom v tejto súvislosti potrebné považovať za správny názor to, že ak žalovaný žiadnym spôsobom nepoprie tvrdenia žalobcu o nepoctivom zámere, je potrebné považovať nepoctivý zámer za preukázaný. V danom prípade sa síce žalovaný k žalobe nevyjadril, avšak na pojednávaní jednoznačne opakovane poprel tvrdenia žalobcu o jeho nepoctivom zámere a bližšie uvádzal tvrdenia o svojich pomeroch.

23. S názorom odvolateľa, že skutočnosť, že v konaní bol na základe potvrdenia Sociálnej poisťovne preukázaný vymeriavací základ vo výške až do sumy prevyšujúcej 1.400,- eur/mesačne (viď. bod 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku), odôvodňuje záver, že žalovaný bol schopný splácať svoje záväzky, nie je možné bez ďalšieho súhlasiť. Odvolateľ namietal tiež, že súd prvej inštancie sa s uvedeným nevysporiadal. K uvedenému odvolací súd uvádza, že aj keď je odôvodnenie napadnutého rozsudku relatívne strohé, z bodu 35. odôvodnenia vyplýva, že súd prvej inštancie poukázal na to, že relevantnými pri posudzovaní podmienok oddlženia, sú pohľadávky všetkých veriteľov.

24. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca sa na oddlženie žalovaného nemôže pozeráť výlučne len z pohľadu existencie svojich pohľadávok. V rámci oddlženia sú posudzované a dotknuté (následkom nevymáhateľnosti) pohľadávky všetkých veriteľov (odhliadnuc od nedotknutých pohľadávok). Inými slovami povedané, vo vzťahu k platobnej schopnosti dlžníka by veriteľ musel na jej preukázanie dokázať, že dlžník mal dostatok prostriedkov na úhradu všetkých záväzkov. Názor, že príjem žalovaného v čase oddlženia by postačoval na postupnú úhradu (splácanie) záväzkov voči žalobcovi ako jednému z veriteľov, je vo vzťahu k skúmaniu splnenia podmienok oddlženia subjektívnym názorom žalobcu vo vzťahu k jeho osobe (resp. jeho pohľadávkam). Ani samotná skutočnosť, že žalovaný v čase podania návrhu disponoval pravidelným príjmom, sama osebe nie je dôvodom na konštatovanie nepoctivého zámeru. Zo samotného návrhu na vyhlásenie konkurzu vyplýva, že dlžník mal piatich veriteľov. V oddlžovacom konaní navyše bolo tiež preukázané, že voči dlžníkovi bola vedená exekúcia (na vymoženie pohľadávky oprávneného ČSOB, a.s. vo výške istiny 2.129,84 eur, úroku 790,61 eur, úroku z omeškania 299,96 eur, trov konania 253,24 eur, trov exekúcie oprávneného 149,58 eur, trov exekútora 942 eur).

25. Poľahčujúce okolnosti, ktoré v zmysle bodu 36. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie vzal do úvahy, považoval odvolateľ za nedostatočne odôvodnené. K uvedenému odvolací súd uvádza, že pre

miernejšie posudzovanie v zmysle § 166g ods. 4 ZKR, stačí naplnenie uvedených podmienok (resp. niektorej z nich). Nie je nevyhnutne potrebné, aby súd ďalej odôvodňoval, prečo napríklad vo vzťahu k dôchodkovému veku, dosiahnutiu základného vzdelania a pod. hodnotil tieto skutočnosti miernejšie. Uvedená možnosť miernejšieho posudzovania dôvodov poctivého/nepoctivého zámeru vyplýva priamo z právnej normy.

26. V tejto súvislosti súd prvej inštancie tiež uviedol, že ako dôvod miernejšieho posudzovania (na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka) považoval aj vážne zdravotné problémy manželky žalovaného. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie si vystačil s tvrdením žalovaného a nepožadoval predloženie dôkazov o uvedenej skutočnosti. K uvedenému odvolací súd uvádza, že žalobca uvedenú skutočnosť (výdavky žalovaného týkajúce sa umiestnenia manželky žalovaného v zariadení na Strojárskej ul. v Košiciach, resp. iné výdavky v súvislosti s jej nepriaznivým zdravotným stavom) vyslovene nepoprel, trval však na predložení dôkazov. Súd v rámci voľného hodnotenia dôkazov vykonanie takéhoto dôkazu zamietol.

27. K uvedenému odvolací súd uvádza, že CSP vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 ods. 1 CSP), ktorá vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov. Uvedená zásada neznamená, že súd nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Preto najmä v tejto súvislosti platí, že súd je povinný v odôvodnení rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) uviesť aj to, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. Ak mal súd prvej inštancie za to, že skutkový stav je mu dostatočne preukázaný, zamietnutie vykonania ďalších navrhovaných dôkazov je akceptovateľné. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku dôvodil, že vykonanie ďalšieho dokazovania nepovažoval za potrebné. Z ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít (napr. rozhodnutie II. ÚS 76/2007, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 106/2010 zo dňa 15. 7. 2010) vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania. Z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

28. Tvrdenie žalobcu, že žalovaný mohol pristúpiť k viacerým krokom, ktorými by znížil svoje výdavky (bližšie tieto viaceré kroky nešpecifikoval a nepreukázal, ako mal žalovaný znížiť svoje mesačné výdavky) hodnotí odvolací súd ako všeobecné, nespôsobilé privodiť záver o existencii nepoctivého zámeru.

29. V prejednávanom prípade žalobca v žalobe tvrdil existenciu nepoctivého zámeru dlžníka s poukazom na skutkové podstaty v § 166g ods. 2 písm. c), e), f), g), h) ZKR. Platí pritom, že pre prijatie záveru o nepoctivom zámere v konkrétnom prípade stačí jeho preukázanie aj vo vzťahu k jednej skutkovej podstate a naopak nie je vylúčené, že súd v konaní oddĺženie zruší z dôvodu danosti viacerých skutkových podstát uvedených v § 166g ods. 2 ZKR (prípadne z iného dôvodu, keďže dôvody uvedené v citovanom ustanovení sú len demonštratívne).

30. Vo vzťahu k § 166g ods. 2 písm. c) ZKR odvolací súd konštatuje, že žalobca bližšie nešpecifikoval (v žalobe, ani v konaní), ktorú dôležitú informáciu podľa jeho názoru žalovaný správcovi neuviedol (prípadne neuviedol pravdivo) a teda v z uvedeného dôvodu nebolo možné mať za preukázaný nepoctivý zámer žalovaného. Vo vzťahu k § 166g ods. 2 písm. e) ZKR, odvolací súd má za to, že žalobca bližšie naplnenie takéhoto konania zo strany žalovaného žiadnym bližším spôsobom v konaní nešpecifikoval a ani nepreukazoval (len tvrdil, že zo správania dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti). Vo vzťahu k § 166g ods. 2 písm. f) ZKR odvolací súd uvádza, že rovnako žalobca v konaní len tvrdil naplnenie tohto dôvodu (s odôvodnením, že mu žalovaný pred podaním návrhu pravidelne uhrádzal dlh a domnieva sa, že má pravidelný príjem), avšak bez predloženia relevantných dôkazov (zároveň žiadal súd o vykonanie dokazovania za tým účelom - požiadanie súčinnosti správcu dane, Sociálnej poisťovne). V tejto súvislosti je potrebné vychádzať z pojmu platobnej neschopnosti v § 3 ods. 2 ZKR. Z podkladov nachádzajúcich sa v súdnom spise pritom je zrejme, že v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu voči dlžníkovi bola voči dlžníkovi vedená exekúcia (poverenie udelené v roku 2019) a v čase od začiatku konania nedošlo k vymoženiu pohľadávky (naopak došlo k navýšeniu príslušenstva; ergo nemožno hovoriť aspoň o čiastočnom uspokojovaní pohľadávky veriteľa ČSOB, a.s. voči dlžníkovi, t.j. platobnú neschopnosť možno vyvodzovať už aj z poslednej vety § 3 ods. 2 ZKR). V tejto súvislosti preto nemožno platobnú schopnosť, resp. neschopnosť žalovaného vnímať len vo svetle žalobcovho nároku, resp. vo svetle toho,

že žalovaný žalobcovi vykonával čiastočné úhrady súm v rozmedzí 30 až 200 eur v období od 1/2020 do 3/2021. Žalobca teda dôkazné bremeno ohľadom existencie platobnej schopnosti dlžníka v čase podania návrhu neunesol. K § 166g ods. 2 písm. g) ZKR odvolací súd uvádza, že žalobca v žalobe ani počas konania bližšie nešpecifikoval, v čom naplnenie takéhoto konania zo strany žalovaného malo spočívať. Žalobca už v odvolaní takýto dôvod ani netvrdí (uviedol, že minimálne podľa § 166g ods. 2 písm. e), f) a h) ZKR je podľa jeho názoru nepoctivý zámer daný). K § 166g ods. 2 písm. h) ZKR odvolací súd uvádza, že je potrebné prisvedčiť žalobcovi, že takéto konanie možno vidieť napríklad v tom, že dlžník uprednostní úhradu záväzkov veriteľovi s neskoršou lehotou splatnosti a neuhradením záväzkov so skoršou lehotou splatnosti, prípadne, že dlžník napriek dostatočnému príjmu odmietne uhradiť svoje záväzky. Opätovne však odvolací súd zdôrazňuje, že z pohľadu úhrady záväzkov dlžníka sa musí schopnosť dlžníka uhrádzať svoje záväzky hodnotiť komplexne vo vzťahu k všetkým jeho veriteľom. Ani skutočnosť, že sú dlžníkovi vykonávané zrážky zo mzdy v prospech jedného veriteľa automaticky napríklad neznamená preukázanie platobnej schopnosti takéhoto dlžníka vo vzťahu k všetkým veriteľom.

31. Odvolací súd s ohľadom na uvedené skutočnosti zastáva názor, že ani prípadné doloženie dôkazov o výdavkoch žalovaného v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom jeho alebo jej manželky, by záver o existencii poctivého zámeru žalovaného nebol spôsobilý vyvrátiť, nakoľko v prípade nepreukázania vynaloženia uvedených výdavkov, pre potrebu miernejšieho posudzovania v danom prípade svedčili aj ďalšie skutočnosti (základné vzdelanie, dôchodkový vek).

32. Aj keď sa súd prvej inštancie detailne so všetkými tvrdeniami žalobcu v napadnutom rozsudku nevysporiadal, v otázke nenaplnenia zákonných podmienok nepoctivého zámeru žalovaného (pre zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer), sa možno stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol.

33. Podľa prvej vety § 166f ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára na súde, ktorý rozhodol o oddĺžení, ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Pozitívne vymedzuje poctivý zámer § 166g ods. 1 ZKR a negatívne § 166g ods. 2 ZKR. Ako pozitívne, tak aj negatívne vymedzenie poctivého zámeru v zmysle ZKR vo veľkej miere závisí od komplexného zhodnotenia množstva individuálnych okolností daného prípadu zo strany súdu (individuálnych možností a schopností dlžníka, zohľadnením prítiažujúcich a poľahčujúcich okolností podľa § 166g ods. 3 a 4 ZKR, možnosť pripustenia ďalších skutkových podstát nepoctivého zámeru a pod.). Samotné skutkové podstaty nepoctivého zámeru uvedené v § 166g ods. 2 ZKR sa pritom líšia aj podľa toho, či sa skúmajú príslušné okolnosti za stavu pred alebo po podaní návrhu.

34. Skúmanie vecnej legitímácie súdom (a jej preukázanie žalobcom) je s ohľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie v konaní o zrušení oddĺženia na mieste. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľa vyjadreným v časti IV. odvolania, že predmetom konania nie je posudzovanie vymáhateľnosti, premlčania, či existencie exekučného titulu dotknutého veriteľa, resp. že zistenia súdu prvej inštancie sú v tomto smere nesúvisiace s vecou samou. Jednou z podmienok úspešnosti žaloby o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer je, že žalobca je veriteľom dotknutým oddĺžením. Žalobca v konaní svoju aktívnu legitímáciu tvrdil a na jej preukázanie predložil v konaní zmluvu o postúpení pohľadávok (v žalobe síce tvrdil, že predložil aj zmluvu o úvere, tá však obsahom súdneho spisu nie je). Súd z predloženej zmluvy vyvodil záver konštatovaný v bode 33. a 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku (že pohľadávka žalobcu bola ku dňu vyhlásenia konkurzu premlčaná; v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na § 54a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka). Žalobca k žalobe nepriložil dôkaz, ktorým by preukazoval existenciu exekučného titulu voči žalovanému. K uvedenému odvolací súd uvádza, že ak sa pohľadávka veriteľa stala nevymáhateľnou už pred oddĺžením dlžníka (transformovala sa do podoby naturálnej obligácie), skutočnosť, že neskôr pribudol ďalší dôvod nevymáhateľnosti (oddĺženie), už nevymáhateľnosť takejto pohľadávky nemení a neposilňuje (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26.05.2022, sp. zn. 43CoKR/4/2022). Ak veriteľ svoju pohľadávku v súdnom konaní neuplatnil a nevyvolal tým účinky spočívajúce premlčacej doby, nemôže svoje pochybenie nahrádzať tým, že bude tvrdiť, že pohľadávka sa stala nevymáhateľnou v dôsledku oddĺženia. Odvolateľ navyše k odvolaniu nepriložil právoplatný exekučný titul, aj keď tvrdil, že je prílohou odvolania. S odvolateľom možno súhlasiť v tom, že žalobca ako veriteľ nemusí nevyhnutne spĺňať podmienku prihlásenia svojej pohľadávky do

konkurzu. Samotné tvrdenie žalovaného, že pred oddĺžením splácal žalobcovi určité sumy, nie je možné považovať za relevantný dôkaz o tom, že žalobca bol veriteľom dotknutým oddĺžením a to aj s ohľadom na postavenie a osobu žalovaného (§ 166g ods. 4 ZKR).

35. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom na neúspech žalobcu v odvolacom konaní, priznal odvolací súd žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).